

ŠIAULIŲ „SAULĖTEKIO“ GIMNAZIJOS MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ STEBĖJIMO IR VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių „Saulėtekio“ gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų stebėjimo ir vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja mokinių brandos, mokymosi pasiekimų, daromos pažangos stebėjimą, fiksavimą, vertinimą bei įsivertinimą, kontrolinių darbų krūvį, informavimą apie pasiekimus. Aprašas sudarytas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymu, Bendrosiomis programomis, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, Mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašu, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų Bendraisiais ugdymo planais, Geros mokyklos koncepcija, Šiaulių miesto vaiko asmenybės ūgties koncepcija ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais mokinių brandos, pažangos ir pasiekimų stebėjimą ir vertinimą.

2. Aprašas apibrėžia mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslus ir būdus, vertinimo lygmenis ir principus, mokinių įgytų kompetencijų vertinimą ir vertinimo rezultatų panaudojimą, vertinimas ugdymo procese ir baigus programą, mokinių įsivertinimą, savalaikės mokymosi pagalbos teikimą, individualios mokinio pažangos stebėjimą ir fiksavimą, informavimo apie pažangą tvarką.

3. Mokinio įgytų kompetencijų vertinimas yra integrali ugdymo proceso dalis. Vertinimas suprantamas kaip mokytojo ir mokinio tarpusavio sąveika, kurios metu kaupiama informacija apie mokinio mokymąsi, pažangą ir įvairiais būdais teikiamas grįžtamasis ryšys mokiniui apie jo pasiekimus, pateikiamos rekomendacijos dėl tolesnio mokymosi.

II SKYRIUS APRAŠE VARTOJAMOS SĄVOKOS

4. Branda. Mokinio įgytų bendrųjų, socialinių kompetencijų, savivokos ir savivertės ūgtis, vertybinis kryptingumas, gyvenimo būdas.

5. Pasiekimai. Mokinio įgytų bendrųjų, socialinių ir dalykinių kompetencijų visuma.

6. Pažanga. Per tam tikrą laiką pasiektas lygis, atsižvelgiant į mokymosi startą bei asmenines raidos galimybes, mokiniui optimalų tempą ir bendrosiose ugdymo programose numatytus reikalavimus.

7. Mokinių pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas – kriterijais grįstas ugdymosi ir mokymosi stebėjimas ir grįžtamasis ryšys, informacijos apie mokymosi procesus ir rezultatus rinkimas ir kaupimas, interpretavimas ir naudojimas mokymo ir mokymosi kokybei užtikrinti.

8. Gimnazijos lygmens vertinimo lygiai – pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose pateiktus apibendrintus kokybinius mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašus numatyti mokinių pasiekimų vertinimo lygiai. Jie siejami su pažymiu: slenkstinis lygis – 4 balai, patenkinamas lygis – 5–6 balai, pagrindinis lygis – 7–8 balai, aukštesnysis lygis – 9–10 balų.

9. Išorinis apibendrinamasis vertinimas apima nacionalinius mokinių pasiekimų patikrinimus (toliau – NMPP), pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimą (toliau – PUPP), valstybinius brandos egzaminus (toliau – VBE). NMPP, PUPP ir VBE organizuojami švietimo, mokslo ir sporto ministro

nustatyta tvarka. Mokinio VBE įvertinimas, siekiantis 35–40 balų atitinka slenkstinį pasiekimų lygį, 41–49 balus – patenkinamą pasiekimų lygį, 50–85 balus – pagrindinį pasiekimų lygį, 86–100 balų – aukštesnįjį pasiekimų lygį.

10. Įsivertinimas (refleksija) – paties mokinio ugdymo(si) proceso, brandos, pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas (refleksija) nusimatant tolesnius ugdymosi žingsnius.

11. Įvertinimas – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą.

12. Įvertinimo tipai:

12.1. Pažymys – skaitmeniu nusakytas įvertinimas pagal dešimties balų sistemą;

12.2. Įskaityta – mokėjimo įvertinimas įrašu, kuris rašomas, jeigu mokinys pasiekė dalyko programoje numatytą žinių, supratimo ir gebėjimų patenkinamą lygį;

12.3. Neįskaityta – mokėjimo įvertinimas įrašu, kuris rašomas, jeigu mokinys nepasiekė patenkinamo lygio;

12.4. Atleista – įrašas rašomas, jeigu mokinys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją, pažymą ar gimnazijos direktoriaus įsakymą.

12.5. Neatsiskaitė – įrašas rašomas, jeigu mokinys nerašė atsiskaitomojo darbo.

13. Pagrindiniai vertinimo būdai (klasifikuojama pagal vertinimo bei įvertinimo pobūdį):

13.1. Formalusis vertinimas – vertinimas, kai skiriamos tam tikro formato užduotys, numatomas joms atlikti reikalingas laikas, užduotys įvertinamos pažymiais ar įskaita;

13.2. Neformalusis vertinimas – vertinimas, kuris vyksta nuolat: stebint, susidarant nuomonę, kalbant, diskutuojant. Įvertinimas neužrašomas, fiksuojamas mokytojo pasirinkta forma (ženklais, simboliais, individualiomis pastabomis ir kt.);

13.3. Kaupiamasis vertinimas – tai informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas, kai mokinys už per pamoką pasiektą pažangą arba namų darbus gauna susitartą skaičių balų.

14. Pagrindiniai vertinimo tipai (klasifikuojami pagal vertinimo paskirtį):

14.1. Diagnostinis vertinimas – vertinimas, kuriuo naudojamosi siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigiant temą ar kurso dalį, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą, įveikiant sunkumus;

14.2. Formuojamasis vertinimas – nuolatinis cikliškas ugdymo proceso metu vykstantis vertinimas, kuriuo siekiama operatyviai suteikti detalią informaciją apie tolesnio mokinio mokymosi bei tobulėjimo galimybes, numatant mokymosi perspektyvą, pastiprinant daromą pažangą. Formuojamasis vertinimas skatina mokinius mokyti analizuoti esamus pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaro galimybes mokiniui ir mokytojui geranoriškai bendradarbiauti;

14.3. Apibendrinamasis vertinimas – vertinimas, naudojamas baigus programą, kursą, modulį. Jo tikslas - įvertinti mokinio pasiekimus ugdymo ciklo (pusmečių/metų) pabaigoje;

14.4. Norminis vertinimas – vertinimas, kuris sudaro galimybes palyginti mokinių pasiekimus;

14.5. Kriterinis vertinimas – vertinimas, kurio pagrindas – tam tikri kriterijai (pvz., standartai), su kuriais lyginami mokinio pasiekimai.

15. Žemi mokymosi pasiekimai – mokomojo dalyko pasiekimai ugdymo ciklo (pusmečių/metų) pabaigoje įvertinti žemesniu nei slenkstinis lygmeniu.

16. Aukšti mokymosi pasiekimai - mokomojo dalyko pasiekimai ugdymo ciklo (pusmečių/metų) pabaigoje įvertinti aukštesniu lygmeniu.

17. Atsiskaitomieji darbai – mokytojo mokiniams skirti darbai, siekiant nustatyti, kokią pažangą mokiniai daro. E-dienyne vertinimai žymimi atitinkamais sutrumpinimais, pateiktais e-dienyne. Gali būti vertinami formaliai ir neformaliai. Jei numatoma apklausti daugiau nei 50 proc. mokinių, atsiskaitymo tema numatoma ilgalaikiame plane ir įrašoma e-dienyno skiltyje „Pamokos tema“.

18. Atsiskaitomųjų darbų formos:

18.1. Kontrolinis darbas (K), rašinys (straipsnis, laiškas) (RA) - žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis iš skyriaus, temos ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 min.;

18.2. Testas (T) - darbas raštu, trunkas ne daugiau nei 20 min. Užduotys skiriamos iš kelių paskutinių pamokų medžiagos. Mokiniai apie apklausą įspėjami iš anksto;

18.3. Atsiskaitymas (A) – apklausa raštu, trunkanti ne daugiau nei 20 min. Jei užduotys skiriamos iš paskutinėje pamokoje išaiškintos medžiagos, mokiniai gali būti neįspėjami prieš apklausą raštu. Jei užduotys skiriamos iš kelių paskutinių pamokų medžiagos, mokiniai įspėjami apie apklausą iš anksto;

18.4. Atsiskaitymas (A) – apklausa žodžiu, mokinio ar kelių mokinių žinių tikrinimas žodžiu. Jei užduotys skiriamos iš paskutinėje pamokoje išaiškintos medžiagos, mokiniai gali būti neįspėjami prieš apklausą. Jei užduotys skiriamos iš kelių paskutinių pamokų medžiagos, mokiniai įspėjami apie apklausą iš anksto;

18.5. Savarankiškas darbas (S) – mokinio veikla, kai jis, konsultuojamas mokytojo, pats aktyviai mąstydamas ir praktiškai veikdamas, remdamasis turimomis žiniomis arba žinių šaltiniais, gautas teorines žinias susistemina ir pritaiko praktinėje veikloje: atlieka projektinį (PR) darbą, rengia pristatymą, pranešimą ir panašiai (tačiau tai neturi būti testo atlikimas, atsakinėjimas į klausimus, uždavinių sprendimas). Mokytojo nuožūra savarankiško darbo metu mokiniai gali naudotis vadovėliais ar kita informacine medžiaga. Darbas gali būti ilgalaikis ir atliekamas nebūtinai klasėje. Savarankiškas darbas gali būti vertinamas formaliai (pažymiu) ir neformaliai;

18.6. Laboratorinis darbas (L) – mokymosi procese, taikant tyrimo metodų procedūras, atliekamas tyrimas, padedantis suprasti teorijoje pristatomus dėsningumus, reiškinius;

18.7. Praktinis, tiriamasis, eksperimentinis darbas (PD) – teorinių žinių taikymas praktikoje.

III SKYRIUS

VERTINIMO TIKSLAI

19. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo tikslai:

19.1. padėti mokytis. Vertinimas ugdymo procese skirtas informacijai apie mokinių pasiekimus kaupti. Sukaupta informacija padeda suprasti, kaip formuojasi prasminiai ryšiai tarp mokinio turimos ir naujai įgytos patirties, apmąstyti mokymosi eigą, sėkmių ir nesėkmių priežastis. Šios informacijos pagrindu mokytojo teikiamas grįžtamasis ryšys padeda mokiniui kryptingai mokytis bei įveikti nesėkmes. Šis tikslas įgyvendinamas kasdienio ugdymo praktikoje, taikant įvairias vertinimo bei įsivertinimo strategijas bei metodus;

19.2. pripažinti ir sertifikuoti rezultatus. Šiuo tikslu siekiama nustatyti mokinių mokymosi pasiekimų lygį pasibaigus tam tikram mokymosi laikotarpiui (trumpesnės trukmės mokymosi etapui, pusmečiui, baigus programos dalį arba visą programą). Šiam tikslui pasiekti kaupiama informacija apie mokinio pasiekimus konkrečiu laikotarpiu. Ši informacija naudojama pripažįstant ugdymo rezultatus, priimant mokytis į aukštąją mokyklą, profesinio mokymo įstaigą;

19.3. valdyti ugdymo proceso kokybę. Šis tikslas orientuotas į gimnazijos veiklos tobulinimą. Ugdymo proceso kokybę lemia įvairūs veiksniai, kuriems nustatyti būtina apdoroti didesnės imties duomenis taikant statistinę analizę, darant išvagas apie nustatytą tendencijų priežastis, ryšius su kitais veiksniais ir galimus sprendimo būdus.

IV SKYRIUS

VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

20. Mokinių pasiekimų vertinimo esmė – padėti mokiniui mokytis ir tobulėti. Mokinių pasiekimų vertinimas grindžiamas atvirumu, nešališkumu, visų gimnazijos bendruomenės narių bendravimu ir bendradarbiavimu.

21. Vertinant mokinių pasiekimus laikomasi nuostatos, jog kiekvienas mokinys gali augti ir tobulėti, kai jam sudaromos jo poreikius atitinkančios sąlygos bei teikiama reikalinga pagalba.

22. Vertinami yra mokinių pasiekimai, vertinimas nėra apdovanojimo ar drausminimo priemonė. Mokinių užduočių neatlikimo (nepateikimo) atvejais vadovaujamosi Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu.

23. Mokinių pažanga skatinama asmeninio tobulėjimo, o ne būti geresniam už kitą siekiu. Gimnazijos vertinimo kultūra nėra orientuota į mokinių konkurencijos tarpusavyje skatinimą, todėl klasėje vengiama viešo mokinių lyginimo tarpusavyje.

24. Mokytojas, planuodamas, organizuodamas ir įgyvendindamas mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą:

24.1. ugdymo procese taiko adekvačius mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo metodus;

24.2. kuria ir palaiko į mokymąsi orientuotą vertinimo kultūrą;

24.3. kolegialiai sprendžia mokinių įgytų kompetencijų vertinimo klausimus;

24.4. nuolat reflektuoja savo mokymo, mokinių mokymosi pasiekimų ir įgytų kompetencijų vertinimo praktikas, jų pridėtinę vertę kiekvieno mokinio mokymuisi;

24.5. tobulina instrumentus, padedančius įvertinti mokinių mokymosi pasiekimus ir įgytas kompetencijas;

24.6. aptaria su mokiniais akademinio sąžiningumo klausimus ir galimas pasekmes nesilaikant sąžiningumo principo;

24.7. principingai reaguoja į mokinių nesąžiningumo atvejus, tokius kaip plagijavimas, nusirašinėjimas, naudojimasis pašaline pagalba atsiskaitymų metu ir pan.;

24.8. teikia informaciją ir išsamiai paaiškina tėvams (globėjams, rūpintojams) apie mokinių mokymosi pasiekimus ir problemas;

24.9. vertinimo proceso metu gerbia mokinių privatumą ir išlaiko konfidencialumą;

24.10. tinkamai tvarko mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo duomenis.

V SKYRIUS

MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO LYGMENYS

25. Vertinimas gimnazijoje įgyvendinamas asmeniniu (mokinio), tarpasmeniniu (kelių mokinių), bendruomeniniu (klasės ir mokyklos) ir nacionaliniu lygmenimis, kurie turi derėti tarpusavyje ir sudaryti bendrą sistemą:

25.1. asmeninis (mokinio) lygmuo apima mokinio konkrečių mokymosi pasiekimų įsivertinimą. Įsivertinimas yra planuojamas ir įgyvendinamas padedant mokytojui. Įsivertinimo metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į individualius mokinio poreikius, polinkius bei galimybes. Mokinių įsivertinimas ir ilgalaikis pažangos stebėjimas ugdo savivaldaus mokymosi gebėjimus;

25.2. tarpasmeninis (kelių mokinių) lygmuo apima mokinių tarpusavio įsivertinimą pagal konkrečias kompetencijas. Į(si)vertinimas yra planuojamas ir įgyvendinamas padedant mokytojui. Įsivertinimo metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į mokinių tarpusavio santykius, darbo mažesnėse ar didesnėse grupėse patirtį, grupių dinamiką ir kitas svarbias porų ir / ar grupių charakteristikas;

25.3. bendruomeninis klasės lygmuo apima mokytojo planuojamą ir įgyvendinamą mokinių pasiekimų vertinimą, siekiant visų trijų tikslų – padėti mokytis, pripažinti ir sertifikuoti rezultatus, valdyti mokymosi(si) kokybę. Mokinių pasiekimų vertinimo būdai, metodai bei priemonės pa(si)renkami atsižvelgiant į mokymo(si) tikslus, konkretaus mokomojo dalyko specifiką. Siekdamas adekvataus ir veiksmingo kompetencijų vertinimo, mokytojas atsižvelgia į visos klasės ir kiekvieno mokinio poreikius, polinkius bei galimybes ir prasmingai derina visus vertinimo būdus. Mokytojai

įgyvendina kompetencijomis grįstus uždavinius pasiūlydami mokiniams atlikti turtingas užduotis, atskleidžiančias kompetencijų raišką;

25.4. bendruomeninis gimnazijos lygmuo apima gimnazijos pedagoginės bendruomenės sukurta tvarką, derančią su nacionalinio lygmens dokumentais. Siekiami diegti mokslu grįstą pažangią mokinių pasiekimų vertinimo praktiką, pedagoginės bendruomenės nariai bendradarbiaudami tobulina profesines kompetencijas, kolegialiai priima sprendimus, drauge kuria bei palaiko vertinimo kultūrą bendruomenėje;

25.5. nacionalinis lygmuo apima išorinį vertinimą, vykdomą išsilavinimui patvirtinti, bei mokymosi pasiekimų stebėseną, mokymosi duomenų analizę, išvadų darymą bei rekomendacijų teikimą siekiant geresnės ugdymo kokybės.

VI SKYRIUS

VERTINIMO PLANAVIMAS

26. Planuojant mokinių įgytų kompetencijų vertinimą numatomas mokymosi kelias, vedantis ugdymo siekinių link: pradedama nuo ugdymo siekinio identifikavimo ir jo suskaidymo į mažesnius žingsnius, kurie mokiniams padėtų artėti prie iš(si)kelto tikslo, po to planuojamas mokymosi turinys, numatant mokymosi užduotis ir parenkant veiklas:

26.1. ugdymo siekinių numatymas. Vadovaujantis bendrosiomis programomis ir atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius, klasės kontekstą ir gimnazijos kultūrą, apibrėžiami konkretūs ugdymo siekiniai;

26.2. mokymosi žingsnių ir požymių planavimas. Numatoma, kokie mokymosi požymiai parodys, kad mokiniai, sėkmingai įveikdami mažesnius žingsnius, kryptingai juda link užsibrėžto siekinio;

26.3. mokymosi užduočių ir veiklų parinkimas. Mokinių įgytų kompetencijų ugdymo pagrindas yra prasmingos veiklos ir turtingos užduotys. Jomis laikomos probleminės, tiriamosios, analitinės, projektinės ir kt. užduotys bei veiklos. Joms įgyvendinti pasitelkiami įvairūs mokymosi šaltiniai bei aplinkos, svarstomi mokiniams aktualūs klausimai bei problemos ir mokomasi skirtingose aplinkose. Jų išdava – mokinių priimti ir praktiškai taikomi sprendimai. Tokio pobūdžio užduotys ir veiklos ugdo aukštesnio lygmens mąstymą, padeda užtikrinti dermę tarp ugdymo siekinių, mokymosi veiklų bei vertinimo.

27. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas yra gimnazijos ugdymo turinio dalis ir dera su keliamais ugdymo(si) tikslais. Aprašas aptariamas ir suderinamas metodinėse grupėse, mokytojų taryboje, tvirtinamas direktoriaus įsakymu.

28. Dalyko mokytojai :

28.1. dalyko teminiame plane pusmečio pradžioje ir pabaigoje numato laiką pamokoje, skirtą mokinių pasiekimams ir pažangai aptarti, vertinti ir įsivertinti;

28.2. dalyko teminiame plane planuoja dalyko atsiskaitomuosius darbus;

28.3. dalyko teminiame plane numato vertinimo ir atsiskaitymo formas, būdus;

28.4. planuodami integruotas pamokas, integruotus projektus, rengdamiesi pamokai, suderina ir numato vertinimo būdus ir kriterijus;

28.5. kontrolinius ir atsiskaitomuosius darbus planuoja ir vertina pagal gimnazijos ugdymo plane aprašytus susitarimus;

28.6. tiriamosios, praktinės, projektinės veiklos vertinimą planuoja dalyko teminiame plane ir vertina vadovaudamiesi bendrosiomis dalyko programomis.

29. klasės auklėtojas savo veiklos plane numato užsiėmimus, skirtus mokinio asmenybės brandai, bendrosioms – socialinėms kompetencijoms įsivertinti, aptarti, vertinti.

30. Neakivaizdinio mokymo(si) planavimas: neakivaizdinis suaugusiųjų mokymas(is) vykdomas individualių, grupinių, nuotolinių konsultacijų forma; grupinės konsultacijos organizuojamos pagal patvirtintą tvarkaraštį; per vieną dieną mokinys negali laikyti daugiau kaip 1 įskaitą; įskaita organizuojama dalyko pamokai skirtu laiku; įskaitos organizuojamos pagal iš anksto sudarytą įskaitų grafiką.

VII SKYRIUS

VERTINIMAS UGDYMO PROCESSE

31. Įvairiapusė ir dinamiška kompetencijos apibrėžtis suponuoja, kad kompetenciją galima pamatyti, t. y. atpažinti konkrečioje veikloje. Turingas gimnazijos gyvenimas užtikrina, kad mokiniai ugdosi kompetencijas atlikdami užduotis pamokų metu ir dalyvaudami kitose ugdomosiose veiklose. Todėl, vertindami mokinių įgytas kompetencijas, mokytojai vadovaujasi nuostata, kad:

31.1. ugdant mokinių kompetencijas dalyku, jos vertinamos kartu su dalykiniais pasiekimais;

31.2. mokinių kompetencijos, įgytos dalyvaujant socialinėse, pilietinėse, kultūrinėse ir kitose ugdomosiose veiklose, vertinamos gimnazijos nustatyta tvarka.

32. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti naudojami formuojamojo ir mokyklos vidinio apibendrinamojo vertinimo būdai. Formuojamasis mokinio įgytų kompetencijų vertinimas skatina individualią pažangą ir kompetencijų ugdymą, todėl jam ugdymo procese turi būti skiriama daugiausia laiko ir dėmesio. Sukaupta informacija ir kiti mokinių įgytų kompetencijų įrodymai tam tikro mokymosi etapo pabaigoje apibendrinami pažymiu, pasiekimų lygiu, žodiniu ar rašytiniu komentaru.

33. Formuojamasis vertinimas grįstas mokytojo ir mokinio sąveika ir palaikantis mokymąsi. Mokytojas stebi mokinių mokymąsi, jų bendradarbiavimą, įsitraukimą, pastangas, mokymosi būdus, sunkumus ir padeda suprasti mokiniui, kas jau išmokta, ko dar reikia mokytis, kaip įveikti sunkumus, kokie mokymosi būdai veiksmingi. Mokiniai, konsultuojami mokytojo, pagal kriterijus mokosi vertinti vienas kito ir savo darbą, įsivertinti pasiekimus ir pažangą.

34. Ugdymo procese formuojamasis vertinimas derinamas su diagnostiniu ir kaupiamuoju vertinimu. Vertinimo (pripažinimo) ir įsivertinimo metodai bei procedūros, vertinami ir įsivertinami ugdymosi rezultatai, vertinimo informacijos panaudojimas atitinka ugdymo programose keliamus ugdymosi tikslus ir numatytus rezultatus. Pripažįstamos mokinio savarankiškai (saviugdaus mokymosi būdu), dalyvaujant neformaliojo švietimo programose ir kitoje veikloje įgytos kompetencijos.

35. Kompetencijos vertinamos ir įsivertinamos mokinių ir mokytojo, auklėtojo sąveikoje, dialoguose, diskusijose, renkant ir kaupiant kiekybinius ir kokybinius kompetencijų įrodymus (mokinių darbus, įvertinimus, įsivertinimus, komentarus, refleksijas) mokinio individualios pažangos aplankuose, mokinio asmens bylose.

36. Kognityvinių gebėjimų vertinimas (diagnostinio vertinimo užduotys, kontroliniai ir kiti vertinimo darbai, tarptautiniai ir nacionaliniai mokinių pasiekimų tyrimai ir patikrinimai) vykdomas, taikant mokiniams iš anksto žinomus, su jais aptartus kriterijus ir apima tris dėmenis:

36.1. žinias ir supratimą (faktus, informaciją, sąvokas, dėsninę, teiginius, simbolius, vienetus, pavyzdžius, reikalingas priemones), kurie būtini, kad mokiniai sėkmingai įsitrauktų į pažintines veiklas. Vertinant faktines žinias, tikrinama, kaip mokiniai įsimena, atpažįsta, apibūdina, aprašo, nusako, iliustruoja pavyzdžiais, pasirenka priemones;

36.2. žinių taikymo gebėjimus, kurie apima įvairių situacijų supratimą ir žinių panaudojimą sprendžiant problemas tose situacijose. Vertinami mokinių gebėjimai palyginti, priešpriešinti, klasifikuoti, modeliuoti, susieti, interpretuoti, rasti sprendimus, paaiškinti, parodant supratimą;

36.3. aukštesniuosius mąstymo gebėjimus, būtinus, sprendžiant problemas, kuriant paaiškinimus, darant išvadas, priimant sprendimus, perkeltant įgytas žinias į naujas situacijas. Vertinami gebėjimai analizuoti, apibendrinti, interpretuoti, integruoti žinias, numatyti, prognozuoti, sudaryti, sukurti, formuluoti išvadas, apibendrinti informaciją ir pritaikyti naujoms situacijoms, kritiškai vertinti, argumentuoti, reflektuoti.

37. Pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų vertinimo skalė (pažymys už darbą, kurio užduotys vertinamos taškais):

Pasiekimų lygis	Teisingų atsakymų apimtis procentais	Trumpas apibūdinimas	Įvertinimas	
Aukštesnysis	100 – 91	puikiai	10 (dešimt)	Įskaityta
	90 – 81	labai gerai	9 (devyni)	
Pagrindinis	80 – 71	gerai	8 (aštuoni)	
	70 – 61	pakankamai gerai	7 (septyni)	
	60 – 51	vidutiniškai	6 (šeši)	
Patenkinamas	50 – 41	patenkinamai	5 (penki)	Neįskaityta
Slenkstinis	40 – 26	pakankamai patenkinamai	4 (keturi)	
	25 – 16	nepatenkinamai	3 (trys)	
	15 – 6	blogai	2 (du)	
Nepasiektas patenkinamas	5 – 0	labai blogai	1 (vienas)	

38. Vertinimo ciklą ugdymo procese sudaro:

38.1. planavimas (numatomas ilgalaikiuose ir trumpalaikiuose dalyko planuose);

38.2. vertinimas mokant (mokytojas su mokiniais sistemingai - mokslo metų, pusmečio, skyriaus pradžioje - išsikelia mokymosi tikslus, numato tolesnio mokymo ir mokymosi uždavinius, išsiaiškina vertinimo formas ir kriterijus). Mokytojas, atsižvelgdamas į mokinių grupės pasiekimus, polinkius, interesus, parenka veiksmingas užduotis, naudoja įvairius ugdymo (si) metodus ir strategijas;

38.3. įsivertinimas – paties mokinio ugdymosi proceso, asmenybės ūgties, pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas, nusimatant tolesnius mokymosi žingsnius;

38.4. mokinio pasiekimams įsivertinti taikomi įvairūs būdai – struktūrizuoti klausimai, laisvos formos refleksijos, gebėjimų įsivertinimo kreivė, nebaigti sakiniai, voratinklis, žvaigždutė ir kt.;

38.5. paties mokinio sprendimai apie daromą pažangą bei pasiekimus, remiantis savistaba, savianalize, kaip dabartinių pasiekimų lyginimas su ankstesniaisiais, tolesnių mokymosi tikslų bei jų siekimo strategijų numatymas, fiksuojamas mokinio individualios pažangos aplanke.

39. Metodinė taryba Aprašą prieš naujus mokslo metus peržiūri, aptaria metodinėse grupėse ir esant poreikiui atlieka reikalingus pakeitimus.

40. Aprašas tvirtinamas direktoriaus įsakymu, viešai skelbiamas gimnazijos tinklalapyje.

41. Mokytojai, vadovaudamiesi Pradinio ir pagrindinio ugdymo, vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, vertinimą planuoja vieneriems mokslo metams.

42. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas grindžiamas mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) aiškiais, suprantamais kriterijais.

43. Mokytojai per pirmąsias savo dalyko pamokas rugsėjo mėnesį mokinius supažindina su Aprašu, dalykų ir dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų programomis, mokinių mokymosi pasiekimų, stebėjimo, informacijos kaupimo ir jos fiksavimo sistema, aptaria vertinimo kriterijus, metodus ir formas. Rekomenduojama mokytojams pagrindinius dalyko vertinimo kriterijus skelbti kabinete gerai matomoje vietoje.

44. Klasės vadovas rugsėjo mėnesį pirmo susirinkimo metu tėvus (globėjus, rūpintojus) supažindina su pagrindinėmis šio Aprašo nuostatomis.

45. Mokytojai, pradėdami naują temą, skyrių, su mokiniais aptaria atsiskaitymo formas ir vertinimo kriterijus.

46. Mokomųjų dalykų, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų vertinimas:

46.1. etikos, tikybos, yvenimo įgūdžių, specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės kūno kultūros pratybas lankančių mokinių pasiekimai pažymiais nevertinami, vertinami įskaita;

46.2. mokomųjų dalykų moduliai vertinami įskaita.

46.3. visi kiti mokomieji dalykai vertinami 10 balų sistema.

47. Mokinių, besimokančių neakivaizdinio mokymo(si) būdu vertinimas:

47.1. grupinių konsultacijų metu kontroliniai darbai ar įskaitos neorganizuojami, mokinių žinios nevertinamos;

47.2. pasiekimai vertinami pusmečiais įskaitų forma;

47.3. dalykų moduliai, etika ir pilietiškumo pagrindai pažymiais nevertinami; pusmečio pabaigoje rašoma „įskaityta“ arba „neįskaityta“;

47.4. iš kitų savo individualaus ugdymo plano dalykų laiko įskaitas. Įskaitų skaičius nustatomas mokslo metams ir yra toks, kiek pamokų per savaitę skiriama mokytis dalykui, tačiau įskaitų per mokslo metus negali būti mažiau negu dvi, jei ugdymo procesas organizuojamas pusmečiais. Įskaitos vertinamos 10 balų sistema;

48. Dalykų mokytojai, planuodami integruotas pamokas, integruotus projektus, suderina ir numato bendrus vertinimo būdus, užduotis, kriterijus.

49. Neformaliojo švietimo veiklos vertinamos formuojamuoju vertinimu.

50. Mokiniai vertinami sistemingai, per pusmetį minimalus pažymių skaičius - savaitinių pamokų skaičius + vienas.

51. Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo formos:

51.1. kontrolinis darbas – ne mažesnės kaip 30 min. trukmės savarankiškas, projektinis, kūrybinis, laboratorinis ar kitoks raštu (ar elektroniniu būdu) atliekamas ir formaliai įvertinamas darbas, skirtas patikrinti mokinio pasiekimus ir pažangą baigus dalyko programos dalį;

51.2. savarankiškas darbas – mažesnės kaip 30 min. trukmės darbas, skirtas patikrinti mokinio pasiekimus ir pažangą;

51.3. apklausa žodžiu – tai monologinis ar dialoginis kalbėjimas, skirtas patikrinti žinias ir gebėjimą gimtąja ar užsienio kalba taisyklingai, argumentuotai reikšti mintis per dalykų pamokas;

51.4. interpretacija, rašinys, kūrybinis darbas;

51.5. laboratoriniai, praktikos, eksperimentiniai darbai;

51.6. praktiniai - kūrybiniai darbai;

51.7. projektiniai darbai;

51.8. referatai;

51.9. dalyvavimas miesto, respublikiniuose, tarptautiniuose konkursuose, olimpiadose;

51.10. kitos mokymosi pasiekimų vertinimo formos.

52. Mokytojai individualią informacijos kaupimo, jos fiksavimo sistemą ir vertinimą aprašo dalyko išplėstiniam plane, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų programose.

53. Kontrolinio darbo skyrimas ir vertinimas:

53.1. mokiniams per dieną skiriamas ne daugiau kaip vienas kontrolinis darbas;

53.2. apie kontrolinį darbą mokiniai ir jų tėvai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę elektroniniame dienyne;

53.3. kontroliniai darbai derinami paralelėse klasėse ar laikinosiose grupėse dirbančių mokytojų;

53.4. dalykų mokytojai kontrolinius darbus numato mėnesiui;

53.5. dėl svarbių priežasčių mokytojas, suderinęs su mokiniais, turi teisę kontrolinio darbo laiką keisti;

53.6. kontrolinių darbų I ir II pusmečio paskutinę savaitę, paskutinę dieną prieš mokinių atostogas ir pirmąją dieną po mokinių atostogų ar šventinių dienų nerekomenduojama organizuoti;

53.7. diagnostinių testų, bandomųjų egzaminų rašymas yra privalomas. Jų vykdymo laikas derinamas su mokiniais ir administracija. Suaugusiųjų skyriaus mokiniams bandomieji egzaminai rekomenduojami atlikti;

53.8. mokytojas kontrolinį darbą ištaiso, aptaria rezultatus su mokiniais ne vėliau kaip per savaitę po atsiskaitomojo darbo ir surašo pažymius į el. dienyną. Tik dėl objektyvių priežasčių mokytojas darbus gali grąžinti per dvi savaites;

53.9. mokytojas organizuoja įsivertinimą ir numato tolesnį mokymą(si). Jei reikia, su mokiniu individualiai aptaria jo mokymosi sunkumus ir numato tolesnio mokymosi kryptis;

53.10. jei mokinio netenkina už kontrolinį darbą gautas pažymys, susitarus su mokytoju, galima vieną kartą kontrolinį darbą perrašyti per dvi savaites; kontrolinis darbas perrašomas tik vieną kartą; gautas pažymys įrašomas vietoj rašyto kontrolinio darbo įvertinimo;

53.11. nepatenkinamas kontrolinio darbo pažymys įrašomas į elektroninį dienyną aptarus kontrolinio darbo rezultatus;

53.12. rekomenduojama kontrolinį darbą perrašyti, gavus nepatenkinamą įvertinimą;

53.13. mokytojas organizuoja mokiniui konsultacijas, parengia mokymosi lygius atitinkančias užduotis. Suaugusiųjų mokymo skyriaus mokiniams konsultacijos organizuojamos mokinių atostogų metu, laiką iš anksto suderinus su dalyko mokytoju;

53.14. mokiniui pasiekus aukštesnį mokymosi pasiekimų lygį elektroniniame dienyne gautas įvertinimas įrašomas vietoj nepatenkinamo kontrolinio darbo įvertinimo.

54. Atsiskaitymo už praleistus atsiskaitomuosius darbus tvarka:

54.1. mokiniai, nedalyvavę atsiskaitomajame darbe, turi atsiskaityti sutartu su mokytoju laiku, bet ne vėliau kaip per 2 savaites po mokini grįžimo;

54.2. įvertinimas „neatsiskaitė“ rašomas už neatsiskaitytą atsiskaitomąjį darbą; jis įrašomas į tą dieną, kurią buvo rašytas darbas šalia „n“ raidės;

54.3. jei mokinis ilgai sirgo (ne trumpiau kaip mėnesį) ir turi gydytojo atleidimą, atsiskaityti už tą dalyko programos dalį turi per 4 savaites.

55. Savarankiškų darbų, apklausų raštu/žodžiu organizavimas:

55.1. apie savarankišką darbą ar apklausą raštu/žodžiu nebūtina informuoti iš anksto;

55.2. užduotys konkrečios, trumpos, aiškos;

55.3. mokiniai, nedalyvavę apklausoje, atsiskaityti neprivalo;

55.4. darbų patikrinimas gali vykti pasirinktinai: tikrinami visų mokinių ar tik dalies mokinių darbai.

56. Mokinių, kuriems rekomenduota mokytis pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo pritaikytas programas, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami pagal mokytojo parengtoje programoje numatytus pasiekimus, o mokinio, kuriam teikiama specialiojo pedagogo pagalba, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami pagal Bendrosiose programose numatytus pasiekimus.

57. Mokinių, baigusių arba jas lankančių dailės, choreografijos, muzikos, menų ar sporto srities neformaliojo švietimo įstaigas, nacionalinių ar tarptautinių olimpiadų, konkursų per einamuosius mokslo metus nugalėtojų, direktoriaus įsakymu atleistų nuo privalomųjų dalyko savaitinių pamokų (ar jų dalies), pasiekimai įvertinami pagal dailės, choreografijos, muzikos, menų ar sporto srities neformaliojo švietimo įstaigų pateiktas pažymas arba mokiniui atliekant testus, savarankiškus darbus ne rečiau kaip kartą per pusmetį. Apskaita vykdoma gimnazijos elektroniniame dienyne.

58. Mokinių, kurie ugdymo laikotarpiu gydėsi ir mokėsi medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros įstaigoje, stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, teikiančioje medicinos pagalbą, mokomų namie ir besimokančių nuotoliniu būdu, pasiekimų įvertinimai perkeliama į elektroninį dienyną.

59. III-IV klasių mokiniai gali koreguoti savo individualų ugdymo planą:

59.1. mokiniai, pageidaujantys mokytis naujo dalyko ar dalyko modulio, keisti pasirinktą dalyką, dalyko kursą ar dalyko modulį turi parašyti prašymą direktoriui ne vėliau kaip likus dviem savaitėms iki III gimnazijos klasės pirmo pusmečio ar mokslo metų pabaigos. IV klasėje keisti savo ugdymo planą galima tik išimtiniais atvejais, sprendimą dėl dalyko keitimo IV klasėje galimybių priima direktoriaus pavaduotojas ugdymui įvertinęs visas aplinkybes;

59.2. išlaikius įskaitą pirmo pusmečio pabaigoje, įskaitos įvertinimas laikomas pirmo pusmečio įvertinimu, o išlaikius įskaitą antro pusmečio pabaigoje - metiniu įvertinimu;

59.3. mokiniui, keičiančiam išplėstinio kurso programą į bendrojo, jeigu jį tenkina turimas išplėstinio kurso įvertinimas, įskaitos laikyti nereikia.

60. Ugdymo proceso metu atvykusiems iš kitų mokymosi įstaigų mokiniams kai kurių dalykų programų skirtumų likvidavimo būdus, formas ir terminus nustato įsakymu direktorius, atsižvelgdamas į gimnazijos galimybes ir mokinio pageidavimus.

61. Iš užsienio atvykęs asmuo, asmuo, Lietuvoje baigęs užsienio valstybės arba tarptautinės organizacijos pradinio, pagrindinio ugdymo programą ar tam tikrą jos dalį arba vidurinio ugdymo programos dalį, priimamas mokytis bendra tvarka. Gimnazija išsiaiškina atvykusiojo asmens lūkesčius ir norus mokytis kartu su bendraamžiais, švietimo pagalbos ir intensyvumo poreikį mokytis lietuvių kalbos, priima asmenį mokytis į klasę, kurioje mokosi jo bendraamžiai, arba (ir) į išlyginamąją klasę (grupę).

62. Mokiniai, baigę tarptautinę bendrojo ugdymo programą ir neturintys mokymosi pasiekimų įteisinimo dokumento, priimami mokytis, kai gimnazijos direktoriaus nustatyta tvarka nustatoma mokinio mokymosi pasiekimų atitiktis mokymosi pasiekimams, numatytiems pagrindinio ar vidurinio ugdymo bendrosiose programose.

VIII SKYRIUS

VERTINIMAS BAIGUS PROGRAMĄ

63. Apibendrinant mokymosi rezultatus baigus atskiro dalyko, dalyko modulio programą, taikomas apibendrinamasis vertinimas.

64. Mokinio mokymosi pasiekimai pusmečių ir mokslo metų pabaigoje apibendrinami ir vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu arba balu, taikant 10 balų vertinimo sistemą:

64.1. patenkinamas įvertinimas – įrašai: „atleista“ („atl“), „įskaityta“ („įsk“), 4-10 balų įvertinimas;

64.2. nepatenkinamas įvertinimas – įrašai: „neįskaityta“ („neįsk.“), 1-3 balų įvertinimas.

65. Pusmečio pabaigoje mokytojas vietoj įrašo „Neatsiskaitė“ įrašo įvertinimą „1“.

66. Pusmečio pažymys vedamas iš visų pusmečio pažymių, skaičiuojant jų aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisyklę. Mokiniai mokslo metų pradžioje per pirmą savaitę supažindinami su dalyko vertinimo tvarka.

66.1. jei I pusmečio įvertinimas nepatenkinamas, tai II pusmečiui skiriami papildomi darbai, mokytojas rengia mokymo pagalbos planą, kurį derina su mokiniu, jo tėvais (globėjais /rūpintojais) ir pagal sutartą tvarkaraštį teikia mokiniui konsultacijas;

66.2. papildomo darbo, skirto pasibaigus ugdymo procesui, įvertinimas laikomas metiniu;

66.3. jei mokinys per visą ugdymo laikotarpį (pvz., pusmetį) neatliko visų vertinimo užduočių (pvz., kontrolinių darbų ir kt.) be pateisinamos priežasties, nepademonstravo pasiekimų, numatytų pagrindinio ar vidurinio ugdymo bendrosiose programose, mokinio dalyko, pusmečio ar kito ugdymo laikotarpio pasiekimai prilyginami žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui „labai blogai“; jei

mokinys neatliko visų vertinimo užduočių dėl svarbių, mokyklos vadovo pateisintų priežasčių (pvz., ligos) – fiksuojamas įrašas „atleista“.

66.4. Neakivaizdiniu būdu besimokantiems mokiniams pusmečio pažymiai vedami iš to pusmečio įskaitų pažymių aritmetinio vidurkio (pvz., $4,5 \rightarrow 5$; $5,4 \rightarrow 5$); metiniai pažymiai vedami iš pusmečių pažymių aritmetinio vidurkio; jei bent vienu pusmečiu fiksuotas įvertinimas įrašu „neįskaityta“ („neįsk.“), tuomet dalyko metinis įvertinimas – „neįskaityta“ („neįsk.“)

67. Mokinys, baigęs vidurinio ugdymo programą arba besimokęs paskutinėje klasėje ir turintis patenkinamą metinį įvertinimą, turi teisę gerinti savo žinias ir pasirengimą brandos egzaminams. Ankstesni mokinio metiniai įvertinimai apskaitos suvestinėse nekeičiami. Šiuo laikotarpiu mokinio mokymosi pasiekimai vertinami įskaitomis, siekiant fiksuoti mokinio daromą pažangą, tačiau šie vertinimai nefiksuojami apskaitos suvestinėse.

68. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ar vidurinio ugdymo programą metinis įvertinimas fiksuojamas iš I ir II pusmečių pažymių skaičiuojant jų aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisykles.

69. Jei mokinys, kuris besigydydamas namie, medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros įstaigoje, stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, teikiančioje medicinos pagalbą, teisės aktų nustatyta tvarka bent vienu ugdymo laikotarpiu kai kurių dalykų nesimokė, dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas atsižvelgus į kitu ugdymo laikotarpiu pasiektus mokymosi pasiekimus.

70. Klasių vadovai pusmečio (mokslo metų) pabaigoje iš elektroninio dienyno patikrina, atspausdina, pasirašo ir direktoriaus pavaduotojui ugdymui pateikia klasės mokinių mokymosi rezultatų ataskaitą.

71. Direktorius pavaduotojas ugdymui, vadovaudamasis klasės vadovų pateiktomis klasės mokinių mokymosi rezultatų ataskaitomis, rengia gimnazijos mokinių mokymosi rezultatų pusmečio (mokslo metų) analizę, kurią pristato Mokytojų tarybos posėdžiuose.

72. Gimnazijos administracija atsižvelgdama į pateiktus Mokytojų tarybos nutarimus priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo.

IX SKYRIUS

MOKYMOSI PAGALBOS TEIKIMAS, SUP MOKINIŲ VERTINIMAS

73. Mokymosi pagalba integruojama į mokymo(si) procesą. Pagalbą mokiniui suteikia ji mokantis mokytojas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, klasės auklėtojai, ugdymo skyriaus vedėjas, direktoriaus pavaduotojas ugdymui. Mokymosi pagalbos teikimo dažnumas ir intensyvumas priklauso nuo jos poreikio mokiniui, atsižvelgus į mokančio mokytojo rekomendacijas.

74. Mokymosi pagalbos formos:

74.1. individualus darbas su gabiais mokiniais ir mokiniais, turinčiais mokymosi sunkumų;

74.2. darbas su grupe – grupinės konsultacijos, klasės valandėlės, profesinis konsultavimas bei informavimas, grupinis darbas su gabiais mokiniais ir mokiniais, turinčiais mokymosi sunkumų.

75. Mokymosi pagalbos rūšys:

75.1. ugdymo turinio ir mokymo(si) būdų bei metodų individualizavimas ir diferencijavimas pamokoje mokiniui ar mokinių grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas ugdyti tiek gabius, tiek mokymosi sunkumų turinčius mokinius;

75.2. gabių mokinių ir mokinių, turinčių mokymosi sunkumų, konsultavimas;

75.3. socialinių ir bendrųjų kompetencijų ugdymas - ugdomas gebėjimas išsikelti tikslus, priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis pagal visuomenėje priimtinius būdus, valdyti emocijas, laikytis sveikos gyvensenos įgūdžių ir nuostatų.

76. Mokymosi pasiekimų vertinimas mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atitinkamai pritaikomas. Vertinant šių mokinių pasiekimus ir pažangą, remiamasi konkrečiam mokiniui pritaikytoje ugdymo programoje numatytais pasiekimais.

77. Mokinio, ugdomo pagal pritaikytą bendrąją pagrindinio ir vidurinio ugdymo programą, pasiekimai vertinami patenkinamu lygiu. Mokinys, nepasiekęs patenkinamo pasiekimų lygio, vertinamas nepatenkinamai.

78. Individualizuojant ugdymo turinį SUP turintiems mokiniams, atitinkamai individualizuojamas ir vertinimas: jei mokinys gerai atliko jam skirtas užduotis, pasiekė jo programoje numatytus tikslus, įgijo reikiamus įgūdžius, jis turi teisę gauti patį geriausią įvertinimą, kurį gautų bet kuris kitas jam skirtas užduotis atlikęs mokinys.

79. Jei SUP turintis mokinys gauna labai gerus arba nepatenkinamus įvertinimus, rekomenduojama peržiūrėti programą (ji gali būti per lengva arba per sunki).

80. Vertinant SUP turinčio vaiko asmeninę ūgtį, dalyvauja visi ugdytojai, kurie dirba su vaiku: mokytojas, mokinys ir tėvai, specialusis pedagogas, socialinis pedagogas. Jeigu nustatoma, kad neįvyko jokių pokyčių, aiškinamasi priežastys ir priimami reikiami sprendimai.

81. SUP turinčių mokinių mokymosi pasiekimų diagnostinis vertinimas. Siekiama pažinti mokinių gebėjimus, socialinę patirtį, nustatyti realųjį žinių lygį, mokymosi sunkumus ir, atsižvelgiant į šiuos rodiklius, planuoti ugdymo turinį. Naudojami tokie diagnostinio vertinimo būdai: mokinys parašo, ką jau žino ta tema, atsako į klausimus, atliekami testai, kūrybinės užduotys.

82. Naudodamas **formuojamąjį vertinimą** SUP turintiems mokiniams, mokytojas renka duomenis apie mokinių nesuprastas, neįsisavintas temas, išsiaiškina, kaip mokinys pats vertina savo žinias, pasiekimus, kokias temas būtina kartoti, kokių temų reikia atsisakyti ar papildomai paaiškinti.

83. SUP turinčių mokinių **apibendrinamojo vertinimo** tikslas – išsiaiškinti mokinių gerai susiformavusius gebėjimus, žinias, mokėjimus ir įgūdžius, taip pat šiuo vertinimu išaiškinamos ir žinių spragos, sunkiai šalinamos specifinės klaidos, kartojamos temos bei apibendrinamas individualios ugdymo programos įsisavinimo lygis.

84. Mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomi pagal jų gebėjimus pritaikytą ugdymo programą, todėl jų pusmečio ar metiniai pasiekimai turėtų būti įvertinti objektyviai. Tuo atveju, kai mokinys dažnai gauna nepatenkinamus įvertinimus, pirmiausia mokytojas turi išsiaiškinti priežastis, kurios daro įtaką nepažangiam mokymuisi.

85. SUP turinčiam mokiniui nepatenkinamas įvertinamas gali būti rašomas, jeigu jis turi potencinių galių, bet piktybiškai neatlieka jam skirtų užduočių, visiškai nededa pastangų joms atlikti.

X SKYRIUS

ĮSIVERTINIMO IR VERTINIMO INFORMACIJOS APIE MOKINIŲ BRANDĄ IR PAŽANGĄ FIKSAVIMAS IR ANALIZĖ

86. Vertinimo rezultatų panaudojimą nusako vertinimo tikslas, todėl būtina užtikrinti, kad rezultatai, gauti vertinant mokinių pasiekimus pasirinktu būdu, būtų naudojami pagal paskirtį, ugdymo procesui tobulinti: padėti mokytis, patvirtinti rezultatus ir išsilavinimą, stebėti ir valdyti ugdymo kokybę.

87. Formuojamuoju būdu vertinamas kasdienis mokymasis ir mokinio pažanga, kurio metu sukaupiama informacija, kuri turėtų būti naudojama kasdieniam mokymosi procesui stebėti, planuoti ir jį tobulinti. Tai kokybinio pobūdžio informacija, todėl vengiama ją transformuoti į pažymius ar kitus skaičiais reiškiamus įvertinimus.

88. Vertinant pasiekimus apibendrinamuoju būdu, mokinių rezultatai yra naudojami mokinio pasiekimų lygiui nustatyti, užfiksuoti ir vėliau panaudoti rezultatams įskaityti ir įgytam išsilavinimui patvirtinti.

89. Nacionalinių ir tarptautinių pasiekimų patikrinimų rezultatai naudojami gimnazijos rezultatams stebėti ir ugdymo kokybei užtikrinti, reikiamiems vadybiniais sprendimams priimti.

90. Mokinių pasiekimai ir pažanga analizuojama šiuose lygmenyse:
91. individualios mokinio pažangos vertinimas:
- 91.1. mokinyš individualią asmenybės brandos, bendrųjų - socialinių kompetencijų stebėseną atlieka kartą per mėnesį klasės valandėlių metu ir fiksuoja Vaiko individualios pažangos aplanke, analizuoja ir aptaria su klasės auklėtoju;
- 91.2. individualius mokinio pasiekimus ir pažangą, apibrėžtus dalyko ugdymo programose, stebi mokinį mokantis mokytojas, aptaria pasiekimus ir pažangą, pagalbos reikalingumą ir formas su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais) mokymo eigoje ir pasibaigus mokymo etapui (pusmečiui, mokslo metams);
- 91.3. individuali pasiekimų ir pažangos informacija panaudojama pritaikant ugdymo turinį, teikiant dalykinę pagalbą, individualiai mokiniui siekiant geresnio rezultato;
- 91.4. mokytojai pagalbos veiksmingumą analizuoja ir kompleksiškai vertina pagal individualią mokinių pažangą ir pasiekimų dinamiką;
- 91.5. dalyko mokytojas, įvertinęs mokinį formaliai (pažymiu, įskaita), vertinimą įrašo e-dienyne;
- 91.6. įrodymus apie mokinio pasiekimus ir pažangą mokytojas kaupia savo kabinete paties pasirinkta forma (mokinio darbai, aplankai ir panašiai);
- 91.7. informacija apie mokinio asmenybės brandos, bendrųjų – socialinių kompetencijų ūgtį ir pažangą, pasibaigus ugdymo etapui (mokslo metai, programos pabaiga), fiksuojama Vaiko individualios pažangos aplanke;
- 91.8. aplankus saugo klasės auklėtoja ir perduoda neformalaus ugdymo organizatoriui, mokiniui pabaigus programą;
- 91.9. informacija apie mokinio mokomųjų dalykų akademinis pasiekimus ir pažangą, pasibaigus ugdymo etapui (pusmečiui, mokslo metams, programos pabaigai), fiksuojama klasės pažangos stebėsenos dokumente.
92. Mokytojo mokomų mokinių akademinė pažanga lyginama su dalyko akademine pažanga. Gautas rezultatas parodo pokytį, jis lyginamas su dalyko pažangos pokyčiu;
93. Gimnazijos akademinė pažanga (visų mokinių) lyginama su ankstesnių metų pažanga. Fiksuojamas procentais išreikštas pokytis.
94. Nacionalinių pasiekimų patikrinimų rezultatai naudojami gimnazijos rezultatams stebėti, juos lyginant su miesto, šalies rezultatais ieškoti efektyvių būdų ir priemonių gimnazijos ugdymo kokybei užtikrinti.
95. Vaiko gerovės komisijos išplėstiniuose posėdžiuose dalyvaujant dalykų mokytojams, administracijai aptaria mokinių pasiekimus bei padarytą pažangą, juos analizuoja ir, jei reikia, koreguoja ugdymo procesą (lentelėse mokymosi pasiekimų pokyčiai žymimi: žalia spalva, padarius pažangą, raudona – nepadarius pažangos).
96. Gimnazijos Vaiko gerovės komisija I ir II pusmečių eigoje organizuoja mokinių, nepadariusių pažangos, pasiekimų aptarimą, dalyvaujant mokiniui, jo tėvams (globėjams, rūpintojams).
97. Teikiant mokymosi pagalbą, mokiniams organizuojamos konsultacijos tenkinant mokinio ugdymo poreikius ir gerinant mokymosi pasiekimus.

XI SKYRIUS

INFORMAVIMAS APIE MOKINIŲ PASIEKIMUS IR PAŽANGĄ

98. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti svarbus veiksmingas grįžtamasis ryšys. Tai yra mokiniui teikiama informacija apie jo pasiekimus ir mokymosi kelių ugdymo (pamokų) metu ir dalyvaujant socialinėse, pilietinėse, kultūrinėse bei kitose gimnazijos ugdomosiose veiklose. Grįžtamasis ryšys yra abipusis. Teikdami grįžtamąjį ryšį mokytojai palaiko mokinius, skatina būti

atvirus, ieškoti, nebijoti klysti. Mokiniui svarbu sužinoti, ką ir kaip jam reikėtų tobulinti savo mokymosi procese, kad darytų pažangą ir gerėtų jo mokymosi pasiekimai:

98.1. grįžtamasis ryšys teikiamas įvairiomis formomis (žodžiu, raštu, neverbaline kalba) ir skatinti mokinių pasitikėti savo jėgomis, siekti geresnių rezultatų, motyvuoti mokytis;

98.2. gimnazijoje susitarta dėl bendrų principų teikiant grįžtamąjį ryšį, kad būtų laikomasi vienodo sisteminio požiūrio;

98.3. grįžtamasis ryšys teikiamas pasitelkiant vertinimo įrankius, fiksuojančius kompetencijos augimą - vaiko individualios pažangos aplanką;

98.4. mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti gali būti pasitelkiamas ir kaupiamasis vertinimas, sudarantis galimybes kaupti išsamią informaciją apie kompetencijų pokyčius ilgesnėje laiko atkarpoje bei panaudoti ją grįžtamajam ryšiui teikti. Kaupiamasis vertinimas remiasi mokytojo kokybiniais pastebėjimais apie mokinio daromą pažangą, fiksuojamais mokytojų patogia forma, kuriais remdamasis pririnkęs jis galėtų pagrįsti savo sprendimą apie galutinį apibendrintą mokinio pasiekimų vertinimą.

99. Pažymys yra konstatuojamojo pobūdžio grįžtamojo ryšio forma. Tačiau mokinio įgytų kompetencijų vertinimas pažymiu neturėtų būti vyraujanti praktika, nes toks vertinimas nenurodo tolesnio mokymosi perspektyvų mokiniui. Dažnas mokinių pasiekimų ir įgytų kompetencijų vertinimas pažymiais ar kitais simboliais ir jų vidurkio skaičiavimas iškreipia mokinio mokymosi paveikslą, kai ankstesnės klaidos ar nesėkmės daro įtaką bendram vertinimui net ir tuo atveju, kai mokinyk likviduoja buvusias spragas. Tai neigiamai veikia mokinių mokymosi motyvaciją, trukdo mokymosi įgūdžiams nuosekliai formuotis. Skatinant individualią pažangą, didesnę vertę už pažymį turi mokytojo pastebėjimai apie atliktos užduoties kokybę ir rekomendacijos dėl užduoties atlikimo tobulinimo.

100. Dalykų mokytojai mokinio pasiekimus fiksuoja ir informuoja mokinių, jų tėvus (globėjus, rūpintojus) e-dienyne.

101. Dalykų mokytojai e-dienyne arba rašto darbuose pagal poreikį komentuoja neigiamą įvertinimą.

102. Dalykų mokytojai e-dienyne informuoja mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) apie neatsiskaitytus darbus.

103. Mokytojai, kurių dėstomas dalykas vertinamas įskaita, e-dienyne informuoja tėvus (globėjus) vertinimo tvarkoje nustatytais laikotarpiais apie mokinių pasiekimus ir padarytą pažangą;

104. Mokytojai, pastebėję mokinių pažangumo ar lankomumo pokyčius, atsiradus mokymosi problemoms, informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) e -dienyne, skambindami, kviesdami pasikalbėti ir kt.

105. Klasių auklėtojai ne rečiau kaip kartą per pusmetį (tėvų dienos, susirinkimai ir kt.) informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie mokinių asmenybės ūgtį (pasiekimus ir daromą pažangą).

XII SKYRIUS

MOKINIŲ, JŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ) PRAŠYMŲ DĖL PASIEKIMŲ ĮVERTINIMO NAGRINĖJIMO TVARKA

106. Mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu gauti pasiekimų įvertinimai peržiūrimi šia tvarka:

106.1. mokiniai, jų tėvai (globėjai, rūpintojai) prašymus raštu dėl pasiekimų įvertinimo objektyvumo teikia gimnazijos direktoriui;

106.2. direktoriaus pavedimu direktoriaus pavaduotojas ugdymui organizuoja įvertinimo objektyvumo patikrinimą.